

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Силабус навчальної дисципліни
Етика бізнесу та соціальна відповідальність»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС. Семестр: II 1 рік навчання.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра менеджменту охорони здоров'я. Одеса, вул. Пастера, 2.
Викладач (-і)	завідувач кафедри, к.е.н., доц. Рудінська Олена Володимирівна доцент кафедри, к.е.н., доц. Кусик Наталія Львівна
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Гузь Дар'я Олександрівна, к.е.н., доц., відповідальна за організаційно-виховну роботу кафедри +308962228051 E-mail: daria.huz@onmedu.edu.ua Дергунова Ольга Ігорівна, к.ю.н., лаборант кафедри +380932368307 E-mail: moz@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – теоретичні та практичні аспекти соціальної відповідальності медичного бізнесу з позиції сучасних стандартів соціальної політики, соціальної звітності, медичної етики й прав людини в умовах інтеграції концепції сталого розвитку в практику функціонування медичного бізнесу.

Пререквізити і постреквізити дисципліни (місце дисципліни в освітній програмі):

Пререквізити: бізнес – планування в сфері охорони здоров'я та фармацевтичному бізнесі, економіка та організація охорони здоров'я та фармацевтичного бізнесу; інформаційно-аналітична підтримка в управлінні закладами охорони здоров'я; медичний та фармацевтичний менеджмент; медичне та фармацевтичне право.

Постреквізити: стратегічний менеджмент; управління проектами в медицині; фінансовий менеджмент; HR-менеджмент з циклом психології управління.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Мета дисципліни: опанування здобувачем вищої освіти знань, формування елементів професійних компетентностей, отримання практичних навичок в сфері етичних засад сучасного бізнесу, як різновиду професійної етики, та соціальної відповідальності медичного бізнесу.

Завдання дисципліни:

1. Засвоєння навиків використання норм ділової етики в бізнесі, професійної культури спілкування у ділових відносинах.
2. Засвоєння алгоритмів реалізації базових принципів соціальної відповідальності в діяльності медичного бізнесу.
3. Ідентифікація, аналіз і ранжування очікувань стейкхолдерів медичного бізнесу з позицій концепції соціальної відповідальності.
4. Набуття навиків розробки корпоративних кодексів для медичних закладів.
5. Збір і оцінка інформації для формування пропозицій і прийняття рішень щодо розробки та реалізації соціальних програм медичного закладу.
6. Вміння аналізувати соціальну звітність медичних закладів і готувати необхідну інформацію для її формування.
7. Засвоєння особливостей використання механізмів соціального підприємництва в медичному бізнесі.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- основні поняття про етику бізнесу, як різновиду професійної етики, про професійну культуру спілкування, бізнес етикет, діловий етикет, службовий етикет;
- основні поняття соціальної відповідальності як сучасного підходу до бізнесу, зокрема в медичних закладах;
- десять базових принципів соціально відповідальних компаній за Глобальним договором ООН;
- інституційні основи формування сучасних моделей соціальної відповідальності бізнесу, зокрема медичного бізнесу;
- основні концепції щодо типів етичних корпоративних кодексів як способів підвищення етичного рівня медичного закладу;
- основні поняття з управління соціальними програмами медичного бізнесу (внутрішні та зовнішні корпоративні соціальні програми);
- особливості благодійної та меценатської діяльності, спонсорства як специфічного різновиду реклами;
- завдання та функції соціальної звітності в рамках соціальної відповідальності медичного бізнесу;
- основні положення щодо соціального підприємництва як сучасного підходу до бізнесу, зокрема в медичному бізнесі;
- специфічні відмінності соціального підприємництва від благодійної діяльності.

Вміти:

- використовувати особливості ділового спілкування за допомогою вербальних та невербальних засобів ділового спілкування, за різними формами ділової бесіди, ділової зустрічі, ділового прийому;
- виявляти економічні переваги соціальної відповідальності та ідентифікувати нефінансові ризики, які безпосередньо пов'язані з соціальною відповідальністю медичного бізнесу;
- розробляти корпоративні кодекси для медичних закладів;
- розробляти та реалізовувати соціальні програми медичного закладу за різними

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

- аспектами;
- використовувати положення базових стандартів з підготовки соціальної звітності, зокрема для медичних закладів;
  - використовувати вигоди застосування механізмів соціального підприємництва в медичному бізнесі.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій (18 год.); практичних занять (24 год.); організації самостійної роботи здобувача (48 год.).

Методи навчання.

Лекція.

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Етичні засади сучасного бізнесу та ділового спілкування.

Сутність та розвиток етики та моралі у суспільстві. Виникнення, поняття та сутність професійної етики. Етика бізнесу як різновид професійної етики. Ділова етика в бізнесі. Сутність, значення та основні види етичних норм у ділових відносинах. Професійна культура спілкування і бізнес етикет. Особливості ділового етикету. Службовий етикет. Поняття про ділове спілкування, його особливості. Вербальні засоби ділового спілкування. Невербальні засоби спілкування та їх класифікація. Індивідуальна бесіда як форма ділового спілкування. Інтерв'ю як вид індивідуальної ділової бесіди. Ділова телефонна розмова. Неформальна бесіда. Форми колективного обговорення проблем. Підготовка та проведення ділових зустрічей. Етикет проведення ділових зустрічей та ділових прийомів. Ділова атрибутика: візитівки, сувеніри і подарунки в діловій сфері. Імідж ділової людини як умова ділового успіху.

Тема 2. Концептуальні основи розвитку соціальної відповідальності бізнесу.

Соціальні й моральні зобов'язання бізнесу: парадигма чотирьох рівнів відповідальності. Розуміння соціальної відповідальності бізнесу. Соціальна відповідальність як підхід до бізнесу: набір характеристик. Аргументи на користь соціальної відповідальності. Аргументи проти соціальної відповідальності. Концепція корпоративної соціальної відповідальності: розвиток та етапи. Концепції корпоративної соціальної відповідальності: теорія корпоративного «егоїзму», теорія корпоративного «альтруїзму», теорія «розумного егоїзму», інтегрований підхід до соціальної відповідальності. Причини розробки керівних принципів соціальної відповідальності. Причини висування ініціативи Глобального договору ООН. Десять базових принципів соціально відповідальних компаній.

Тема 3. Соціальна відповідальність в системі управління медичним бізнесом.

Три моделі соціальної відповідальності: американська; європейська (в т.ч.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

британська і скандинавська моделі); японська або азіатська. Інституційні основи формування сучасних моделей соціальної відповідальності. Термін «стейкхолдер» в широкому та вузькому сенсі. Групи стейкхолдерів. Найбільш поширені напрями внутрішньої соціально відповідальної – активності. Економічні переваги соціальної відповідальності. Нефінансові ризики, які безпосередньо пов'язані з соціальною відповідальністю. Практики соціальної відповідальності, що існують в українських компаніях з точки зору заходів та програм за окремими напрямками (сферами). Переваги соціально відповідальної політики компанії: три найважливіших ознаки. Цілі розвитку тисячоліття. Цілі розвитку тисячоліття для України. Цілі сталого розвитку “Глобальні цілі сталого розвитку”. Корпоративна культура. Основні концепції, що асоціюються з культурою в організації. Етичні кодекси. Типи етичних кодексів. Корпоративні кодекси в організаціях: основні функції. Способи підвищення етичного рівня організації.

Тема 4. Управління соціальними програмами в медичному бізнесі.

Пріоритети соціальної політики бізнесу. Соціальні програми. Управління корпоративними соціальними програмами (соціальною відповідальністю). Соціальні програми бізнесу: внутрішні та зовнішні корпоративні соціальні програми. Розробка та реалізація соціальних програм за аспектами: напрями соціальних програм, типи соціальних програм, показники соціальних програм, формат опису соціальних програм, цикл управління соціальними програмами, організаційні моделі управління соціальними програмами, інструменти та механізми реалізації соціальних програм, оцінка ефективності соціальних програм. Благодійна та меценатська діяльність, спонсорство в Україні. Суспільно важливий маркетинг. Спонсорство як засіб комунікації. Порівняння спонсорства та благодійних внесків. Критерії відбору об'єктів спонсорування. Становлення та розвиток спонсорства та меценатства в українському бізнесі. Спонсорство як специфічний різновид реклами.

Тема 5. Соціальна звітність та результативність соціальної відповідальності медичного бізнесу.

Стимули соціальної відповідальності в світі. Соціальна звітність у широкому розумінні. Корпоративний соціальний звіт. Соціальний (суспільний) аудит у широкому та вузькому розумінні. Соціальна звітність та соціальна відповідальність. Стандарти з підготовки соціальної звітності. Рейтинг відкритості та системності українських компаній у сфері соціальної відповідальності. Індекс прозорості найбільших українських компаній. Головні перешкоди повноцінного розвитку соціальної відповідальності в Україні. Завдання налагодження соціального діалогу по ланцюжку «влада — бізнес — суспільство». Основні тенденції розвитку соціальної відповідальності в Україні. Основні «помилки» українських компаній. Атрибути соціальної відповідальності з погляду зацікавлених сторін та громадськості. Ранжування мотивів соціальної відповідальності для українського бізнесу. Переваги соціально відповідальної політики бізнесу.

Тема 6. Соціальна відповідальність та соціальне підприємництво в медичному бізнесі.

Виникнення соціального підприємництва. Основні положення щодо соціального підприємництва в наукових дослідженнях. Соціальне підприємництво: основні підходи. Основні концепції соціального підприємництва. Основні ознаки соціального підприємництва. Міжнародні громадські фонди. Відмінності соціального підприємництва від благодійної діяльності. Соціальне підприємництво як новий бізнес: поняття, характерні риси. Особливості соціального підприємництва в Україні. Зарубіжний досвід у сфері соціального підприємництва. Вигоди використання механізму соціального підприємництва.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Борщ В.І. Управлінський капітал в системі охорони здоров'я: теорія і методологія: дис. ... д-ра екон. наук: спец. 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством» / В.І. Борщ; Національний університет "Чернігівська політехніка". Чернігів, 2020. 529 с.
2. Гриценко Т.Б., Іщенко Т.Д., Мельничук Т.Ф. Етика ділового спілкування: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 344 с.
3. Інформаційні технології та інновації в економіці, управлінні проектами і програмами: монографія / за заг. ред. В.О. Тимофєєва, І.В. Чумаченко. Харків: ФОП Панов А.М., 2016. 404 с. / Ковалевська А.В., Кусик Н.Л. Розділ 2. Управління проектами та інформаційні технології. Підрозділ 2.3. Побудова моделі взаємодії зі стейкхолдерами. С. 297 – 306.
4. Корпоративна соціальна відповідальність: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей, аспірантів та викладачів вищих навчальних закладів / Н.Л. Кусик, А.В. Ковалевська. Одеса – Харків: Видавництво «СІМ», 2014. 528 с.
5. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: навчальний посібник / В.І. Борщ, О.В. Рудінська, Н.Л. Кусик. Херсон: Олді+, 2022. 264 с.
6. Моделювання процесів в економіці та управлінні проектами з використанням нових інформаційних технологій: монографія / за заг. ред. В.О. Тимофєєва, І.В. Чумаченко. Харків: ХНУРЕ, 2015. 245 с. / Ковалевська А.В., Кусик Н.Л., Таран Н.С. Розділ 1.13. Формування моделі соціально відповідальної діяльності компанії. С. 150 – 160.
7. Основи менеджменту та маркетингу в медицині: навчальний посібник / В.Г. Шутурмінський, Н.Л. Кусик, О.В. Рудінська. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 176 с.
8. Професійна і прикладна етика: навчальний посібник / Аболіна Т.Г., Рогожа М.М., Василькевич Я.З., Заболотна В.О., Коцур В.П., Рик С.М.; за заг. ред. Коцура В.П. Препринт. Переяслав-Хмельницький, 2016. 314 с.
9. Радченко С.Г. Етика бізнесу: навчальний посібник / 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 396 с.
10. Соціальна відповідальність влади, бізнесу, громадян: Монографія: у 2-х т. / за ред. Г.Г. Півняка; М-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т. Дніпропетровськ: Державний вищий навчальний заклад «Національний гірничий університет», 2014. Т. I. – 629 с. / Кусик Н.Л., Рудинская Е.В. Розділ 1. Соціальна відповідальність бізнесу, як основа сталого розвитку економіки. - Идентификация и методические подходы к оценке уровня социальной ответственности бизнеса. С. 316 – 324.
11. Соціальна відповідальність як форма забезпечення сталого розвитку господарюючих систем: суспільство, галузь, підприємство: монографія / за наук. ред. д.е.н., проф. Ніценка В.С., к.е.н., доц. Кусик Н.Л. Одеса: ТОВ «Лерадрук», 2017. 277 с.
12. Формування сучасних механізмів розвитку інноваційної сфери економіки: монографія / [колектив авторів] за наук. ред. І.Ю. Швець. Сімферополь: Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського, «ДІАЙП», 2013. 386 с. / Кусик Н.Л., Ковалевська А.В. Розділ 5 «Науково-методичне забезпечення інформаційно-аналітичної системи моніторингу, аналізу і оцінки інвестиційної ситуації», параграф 5.4 «Ефективність соціально відповідальної діяльності: взаємозв'язок із інвестиційним кліматом та привабливістю». С. 280 – 300.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Додаткова:

1. Аболіна Т.Г. Прикладна етика: підручник / за наук. ред. Панченко В.І. Київ: Центр учбової літератури», 2012. 392 с.
2. Відповідальний маркетинг. Київ: Видавничий дім «АДЕ Ф-Україна», 2012. 40 с.
3. Впровадження корпоративної соціальної відповідальності в Україні. URL:: <https://www.srm-ukraine.org/ru/vprovadzheniya-korporativnoyi-socialnoyividpovidalnosti-v-ukrayini/>
4. Гітіс Т. П. Дослідження зарубіжного досвіду соціальної відповідальності бізнесу і можливості його адаптації до вітчизняних умов URL: [http://www.evdjournal.org/download/2017/3\(49\)/pdf/08-Gitis.pdf](http://www.evdjournal.org/download/2017/3(49)/pdf/08-Gitis.pdf)
5. Етика бізнесу: навчальний посібник / С.М. Лихолат, І.Б. Гапій. Київ: Знання, 2013. 367 с.
6. Етика ділового спілкування: навчально-методичний посібник для студ. ВНЗ / Харченко С.Я., Краснова Н.П., Юрків Я.І. Луганськ: Вид-во ДЗ ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2012. 507 с.
7. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика: підручник / Саприкіна М.А., Ляшенко О., Саенсус М.А., Місько Г.А., Зінченко А.Г.; (за науковою редакцією д.е.н., проф., засл. діяч науки і техніки України Редькіна О.С.). Київ: ТОВ «Фарбований лист», 2011. 480 с.
8. Основи менеджменту і маркетингу в медицині: навчальний посібник / Єрошкіна Т.В., Татаровський О.П., Полішко Т.М., Борисенко С.С. Донецьк: РВВ ДНУ, 2012. 64 с.
9. Охорона здоров'я України: стан, проблеми, перспективи: спеціалізоване видання / В.В. Лазоришинець, Н.О. Лісневська, Л.Я. Ковальчук та ін. Київ, 2014. 608 с.
10. Офіційна сторінка Глобального Договору ООН. URL: <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>
11. Політика та публічне управління у сфері охорони здоров'я: підручник / М.М. Білинська, Н.О. Васюк, Л.І. Жаліло та ін. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Київ: НАДУ, 2017. Т. 1. 284 с.
12. Рудінська О.В., Яроміч С.А. Корпоративний менеджмент: навчальний посібник. Київ: КНТ, Ельга-Н, 2008. 416 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуаційних завдань, оцінювання виконання індивідуального завдання;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

	<p>суперечностей.</p> <p>Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані.</p> <p>Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.</p>
Добре «4»	<p>Здобувач бере участь у занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття.</p> <p>Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях.</p> <p>Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.</p>
Задовільно «3»	<p>Здобувач іноді бере участь у занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на семінарських заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел.</p> <p>Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях.</p> <p>Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.</p>
Незадовільно «2»	<p>Здобувач не бере участь у занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел.</p> <p>Тестування не виконано.</p> <p>Ситуаційне завдання не виконано.</p>

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота:

- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

- самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Критерії оцінювання індивідуального завдання

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Індивідуальне завдання та презентація виконані самостійно та оригінально, оформлення відповідає вимогам, завдання повністю розроблене за запропонованою структурою; здобувач вільно презентує матеріал; зміст презентації не перевантажений слайдами з текстовим матеріалом; здобувач формулює самостійні ґрунтовні судження, які підкріплені фактичними доказами, інформація на слайдах подана переважно схематично із використанням самостійно розроблених схем, малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
Добре «4»	Індивідуальне завдання та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам, завдання розроблене за запропонованою структурою із незначними порушеннями; аналіз самостійний, але містить незначні неточності; здобувач добре пояснює матеріал, формулює самостійні висновки; інформація у презентації подана переважно із використанням самостійно розроблених схем, малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
Задовільно «3»	Індивідуальне завдання та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам із незначними порушеннями, завдання частково розроблене за запропонованою структурою; аналіз лише теоретичний, описовий та містить неточності; здобувач пояснює матеріал не впевнено, формулює лише загальні висновки (або взагалі не може їх сформулювати), інформація у презентації подана з посиланням на джерела, однак вони оформлені із помилками.
Незадовільно «2»	Індивідуальне завдання не виконано. Не зараховуються індивідуальні завдання та презентації, які виконані не самостійно або запозичені з мережі Інтернет.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.